

Eriline tähelepanu lastele ELi välistegevuses

Euroopa Parlamendi 19. veebruari 2009. aasta resolutsioon erilise tähelepanu kohta lastele ELi välistegevuses (2008/2203(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 5. veebruari 2008. aasta teatist „Eriline tähelepanu lastele ELi välistegevuses” (KOM(2008)0055);
- võttes arvesse komisjoni 5. veebruari 2008. aasta töödokumenti „Lapsed häda- ja kriisiolukordades” (SEK(2008)0135);
- võttes arvesse komisjoni 5. veebruari 2008. aasta töödokumenti „Euroopa Liidu tegevuskava laste õiguste kohta välistegevuses”(SEK(2008)0136);
- võttes arvesse komisjoni 9. aprilli 2008. aasta teatist „Euroopa Liit rahvusvahelise arengupartnerina. Kiirendada edasiminekut aastatuhande arengueesmärkide saavutamise suunas.” (KOM(2008)0177);
- võttes arvesse nõukogu 26. mai 2008. aasta järeldusi laste õiguste edendamise ja kaitse kohta Euroopa Liidu välistegevuses – areng ja humanitaarne mõõde;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 19.–20. juuni 2008. aasta järeldusi;
- võttes arvesse nõukogu poolt 2007. aasta detsembris vastu võetud ELi suuniseid lapse õiguste edendamise ja kaitse kohta;
- võttes arvesse nõukogu poolt 2003. aasta detsembris vastu võetud ja 2008. aasta juunis ajakohastatud ELi suuniseid laste ja relvakonfliktide kohta;
- võttes arvesse nõukogu kontrollnimekirja, mis käsitleb relvakonfliktidest mõjutatud laste kaitse integreerimist Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika (EJKP) operatsioonidesse ja mille nõukogu võttis vastu 2006. aasta mais;
- võttes arvesse 20. novembril 1989. aastal ÜRO Peaassambleel vastu võetud ÜRO lapse õiguste konventsiooni ja selle vabatahtlikke protokolle;
- võttes arvesse nõukogus 18. juunil 2008. aastal vastu võetud aastatuhande arengueesmärke käsitlevat ELi tegevuskava;
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 5235. kohtumisel 26. juulil 2005. aastal vastu võetud ÜRO resolutsiooni nr 1612 (2005) laste ja relvakonfliktide kohta;
- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 26. juunil 1973. aastal Genfis vastu võetud konventsiooni nr 138 vanuse alammäära kohta tööle lubamisel ja 17. juunil 1999. aastal Genfis vastu võetud konventsiooni nr 182 lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatu keelustamise kohta;

- võttes arvesse 8. septembril 2000. aastal ÜRO Peaassambleel vastu võetud ÜRO aastatuhande deklaratsiooni;
- võttes arvesse ÜRO peakorteris 2002. aasta mais toimunud lapsi käsitleva ÜRO eriistung lõppdokumenti „Lastele sobiv maailm”;
- võttes arvesse ÜRO peasekretäri uurimust lastevastase vägivalla kohta, mida esitleti ÜRO Peaassambleele 11. oktoobril 2006. aastal;
- võttes arvesse ÜROle 2007. detsembris ÜRO Lastefondi (UNICEFi) poolt koostatud aruannet „Lapsed ja aastatuhande arengueesmärgid”;
- võttes arvesse UNICEFi 2007. aasta detsembris avaldatud aruannet „Maailma laste olukord 2008”;
- võttes arvesse ÜRO majandus- ja sotsiaalnõukogu 2008. aasta augustis avaldatud 2008. aasta aruannet aastatuhande arengueesmärkide kohta;
- võttes arvesse 5.–6. veebruaril 2007. aastal Pariisis kokku tulnud ministrite ja riikide esindajate poolt vastu võetud kohustusi kaitsta lapsi ebaseadusliku relvajõudusesse või relvastatud rühmitustesse värbamise ja seal kasutamise eest ning relvajõudude või relvastatud rühmitustega seotud lapsi käsitlevaid Pariisi põhimõtteid ja suuniseid;
- võttes arvesse Aafrika Ühtsuse Organisatsiooni 1990. aastal vastu võetud lapse õiguste ja heaolu Aafrika hartat, mis jõustus 29. novembril 1999;
- võttes arvesse Cotonou lepingut¹, mida on muudetud², eriti selle artiklit 9 “Olulised osad, mis hõlmavad inimõigusi, demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid, ning põhiosa, mis hõlmab head valitsemistava” ning artiklit 26 „Noorsooküsimused”;
- võttes arvesse 19. veebruaril 2004. aastal Addis Abebas vastu võetud AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee resolutsiooni laste õiguste ja lapssõdurite kohta³;
- võttes arvesse 28. novembril 2008. aastal Port Moresbys vastu võetud AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee resolutsiooni laste töö sotsiaalsete tagajärgede ning laste töö kasutamise vastaste strateegiate kohta;
- võttes arvesse 13. detsembril 2007. aastal Lissabonis allkirjastatud Lissaboni lepingut, millega muudetakse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Ühenduse asutamislepingut ning Euroopa Liidu lepingu ja Euroopa Liidu toimimise lepingu konsolideeritud versioone, eelkõige Euroopa Liidu lepingu artiklit 3, mis sätestab, et Euroopa Liit „võitleb sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu ning edendab sotsiaalset õiglust ja kaitset, naiste ja meeste võrdõiguslikkust, põlvkondade solidaarsust ja lapse õiguste kaitset” ning suhetes maailmaga toetab EL „rahu, turvalisust, maailma säästvat arengut, rahvaste solidaarsust ja vastastikust austust, vaba ja ausat kaubandust, vaesuse kaotamist ning inimõiguste, eriti lapse õiguste kaitset”;

¹ Koostööleping ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, mis allkirjastati Cotonous 23. juunil 2000 (EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3).

² EÜT L 209, 11.8.2005, lk 27.

³ ELT C 26, 29.1.2004, lk 17.

- võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavaldust Euroopa Liidu arengupoliitika küsimuses: „Euroopa konsensus”¹ ning eelkõige nõudmist, et laste õigusi tuleks süvalaiendada ühenduse arengupoliitika rakendamise jooksul;
 - võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni ühisavaldust „Euroopa konsensus humanitaarabi valdkonnas”²; eelkõige nõudmist pöörata erilist tähelepanu lastele ja nende erivajadustega tegelemisele;
 - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artiklit 24 lapse õiguste kohta,
 - võttes arvesse tegevusprogrammi, mis võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. jaanuari 2000. aasta otsusega nr 293/2000/EÜ, millega võetakse vastu ühenduse tegevusprogramm (Daphne programm) (2000–2003), mis käsitleb ennetusmeetmeid laste, noorte ja naiste vastase vägivalla vastu võitlemiseks³;
 - võttes arvesse 4. juunil 2007. aastal Berliinis toimunud lapse õigusi käsitleval Euroopa foorumil vastu võetud poliitilist deklaratsiooni, milles kinnitatakse tahet arvestada süstemaatiliselt laste õigustega Euroopa Liidu sise- ja välispoliitikas;
 - võttes arvesse 2004. aasta juulis globaalsete partnerite foorumil vastu võetud HIVi ja AIDSi poolt laastatud maailmas elavate orbude ja ohustatud laste kaitse-, hooldus- ja toetusraamistikku;
 - võttes arvesse oma 3. juuli 2003. aasta resolutsiooni laste ja lapssõduritega kauplemise kohta⁴;
 - võttes arvesse oma 5. juuli 2005. aasta resolutsiooni laste, eriti laste töö ärakasutamise kohta arengumaades⁵;
 - võttes arvesse oma 16. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu lapse õiguste strateegia väljatöötamise kohta⁶;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse arengukomisjoni raportit ning väliskomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamusi (A6-0039/2009),
- A. arvestades, et laste õiguste austamine on ülioluline seoses neile parimate eluvõimaluste tagamisega ning edusammudega vaesuse kaotamisel;
- B. arvestades, et soorollid, mida ühiskond lastele määrab, avaldavad otsustavat mõju nende

¹ ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.

² ELT C 25, 30.1.2008, lk 1.

³ EÜT L 34, 9.2.2000, lk 1.

⁴ ELT C 74 E, 24.3.2004, lk 854.

⁵ ELT C 157 E, 6.7.2006, lk 84.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0012.

tulevikule: juurdepääsule toidule ja haridusele, osalemisele tööturul, staatusele suhetes ning füüsilisele ja vaimsele tervisele;

- C. arvestades, et lapse õiguste konventsioonis sätestatud eesmärgid on seni suures osas täitmata;
 - D. arvestades, et 2,2 miljardist maailma lapsest elab 1,9 miljardit (86 %) arenguriikides ning enam kui 98 % äärmises vaesuses elavat last elab arenguriikides;
 - E. arvestades, et iga päev sureb maailmas enam kui 26 000 alla viieaastast last, enamjaolt põhjustel, mida saab ära hoida, ning praeguse asjade käigu juures ei jõuta aastatuhande arengueesmärgini vähendada laste suremust kahe kolmandiku võrra enne 2045. aastat;
 - F. arvestades 4.–15. septembrini 1995 Pekingis toimunud neljandal ülemaailmsel naiste konverentsil vastu võetud tegevuskava punkti 9, mis kajastab ka kõigil eelmise kümnendi rahvusvahelistel lapse õigusi käsitlevatel konverentsidel väljendatud peamisi põhimõtteid;
 - G. arvestades, et kui kõik liikmesriigid ratifitseerivad Lissaboni lepingu, siis saab lapse õiguste kaitsest liidu välispoliitika konkreetne eesmärk;
 - H. arvestades, et nõukogu on teinud komisjonile ülesandeks analüüsida positiivsete stiimulite mõju toodete müügile, mille tootmisel pole laste tööd kasutatud, ning uurida võimalust võtta täiendavaid meetmeid toodete suhtes, mille tootmisel on kasutatud laste töö kõige halvemaid vorme, ja koostada selle kohta aruanne;
 - I. arvestades, et laste õigus haridusele ei ole vaidlustatav ning et haridusel ja kutseõppel on oluline roll strateegias, mille eesmärk on järk-järgult laste töö kaotada;
 - J. arvestades, et laste kasutamine ärieesmärgil on nende inimväärikuse tõsine rikkumine ning vastuolus sotsiaalse õigluse põhimõtetega;
 - K. arvestades, et arengumaadest pärit kaupade ostjatel on parim positsioon täielikult või osaliselt laste tööd kasutades toodetud kaupade tuvastamisel ja nende ostmisest keeldumisel, ning seega võivad nad avaldada otsest ja tulemuslikku majanduslikku survet,
1. väljendab rahulolu komisjoni ülalmainitud teatisega „Eriline tähelepanu lastele ELi välistegevuses” ning täiendavate töödokumentidega, samuti nendega seotud nõukogu järelduste kui olulisi edusammudega ELi lapse õiguste strateegia suunas;
 2. tunnistab, et ELi institutsioonid on pööranud järjest rohkem tähelepanu laste õigustele, kuid rõhutab, et poliitiliste kohustuste elluviimisel on veel palju teha, ning toonitab, et ühtki kava pole võimalik teostada ilma piisava rahastamiseta;
 3. rõhutab aastatuhande arengueesmärkide saavutamise olulisust püüdlustes kaitsta laste õigusi ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid täidaksid oma kohustusi piisava prognoositava rahastamise osas ajakavaga eelarveabi kaudu, et vastata 2010. aasta sihttasemetele;
 4. kutsub liitu üles töötama otsustavalt tütarlaste diskrimineerimise kõikide vormide kaotamise nimel (alates tütarlaste eostamisest) ja eraldama piisavad rahalised vahendid

sellest tulenevate ebavõrdsuste vastu võitlemiseks;

5. tervitab komisjoni tegevuskavas „Laste õigused välistegevuses” välja toodud nelja juhtpõhimõtet, mis sisaldavad terviklikku ja sidusat lapse õigustel põhinevat lähenemisviisi;
6. tunnistab, et lapse õigustel põhineva lähenemisviisi aluseks on lapse õiguste konventsioonis määratletud normid ja põhimõtted ning see on suunatud nende elluviimisele;
7. kutsub Euroopa Ühendust üles liituma Euroopa inimõiguste konventsiooniga ning muude konventsioonidega, mis on seotud laste õiguste järgimise, lapsendamise, seksuaalse ärakasutamise, laste töö, laste kaitsega relvakonfliktides ja laste väärkohtlemisega;
8. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama lapse õiguste konventsiooni ja selle protokollide rakendamist ning suurendama laste kaitsmiseks kavandatud kolmandate riikide õigussüsteemide reformidele antavat toetust;
9. rõhutab, et igasuguses lapse õigusi toetavas tegevuses tuleb austada lapsevanemate ja lapse lähima pereringi ning lapse peamiste hooldajate või hoidjate peamist rolli, pöörates eritähelepanu emade seisundi parandamisele;
10. tuletab siiski meelde, et lapse ajutine lahutamine perekonnast võib olla perekonnas raskusi kogeva lapse huvides, kui tegu on kaitsemeetmega, eelkõige vanemate psühhosotsiaalsete või psühhiaatriliste probleemide, peresisese vägivalla, väärkohtlemise või seksuaalse kuritarvitamise korral;
11. rõhutab pakilist vajadust pöörata erilist tähelepanu kõige kaitsetumatele ja sotsiaalselt tõrjutud tüdrukutele ja poistele, sealhulgas puudega lastele, rändajate lastele, vähemuste hulka kuuluvatele lastele, perekonnast lahutatud või saatjata lastele ning vanemliku hooleta lastele;
12. toonitab, et lapse õigustel põhineva lähenemisviisi elluviimiseks peab EL laste õigusi põhjalikult analüüsima, ideaaljuhul siis, kui riigi, piirkonna ja temaatilised strateegiadokumendid on vastu võetud või läbi vaadatud, mille alusel saab välja valida laste küsimustele suunatud tegevused ja kavad; sellega seoses kutsub komisjoni üles esitama Euroopa Parlamendile võimalikult vara või arenguprogrammide vahekokkuvõtete tegemisel ülevaate lapsi puudutavatest meetmetest ja rahaeraldistest;
13. rõhutab, et laste õigusi tuleb süstemaatiliselt lülitada ELi poliitilisse dialoogi ja poliitilistesse aruteludesse partnerriikidega;
14. kutsub komisjoni üles koostama aruannet, milles uuritaks, kas olemasolevates rahvusvahelistes kokkulepetes Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel juba on õiguslikult siduv klausel lapse õiguste kaitse kohta ning kui see puudub, kas sellise klausli saaks kokkulepetesse lisada;
15. on veendunud, et laste osalemist tuleb institutsionaliseerida ning partnerriikides ja ELi tasandil paremini rahastada;

16. toetab olemasolevate noorte ja laste võrgustike ülesehitamist jätkusuutlike platvormidena laste kaasamiseks ja nendega konsulteerimiseks ning palub komisjonil kutsuda neid võrgustikke andma pidevalt oma panust riigi strateegiadokumentide aruteludesse ning ergutama neid osalema riiklike planeerimisvahendite väljatöötamises;
17. palub komisjonil aidata partnerriikidel kehtestada lapsesõbralik eelarve koostamine, eelkõige juhul, kui Euroopa Liit annab eelarvetoetust, ning töötada välja integreeritud ulatuslikud lapsed käsitlevad riiklikud tegevuskavad, mis hõlmavad selgeid sihttasemeid, mõõdetavaid eesmärke, tähtaegu ning järelevalve- ja aruandluskorda laste õiguste valdkonnas;
18. nõuab, et ELi üldeelarve toetus hõlmaks summasid asjakohaste ministeeriumide (näiteks hoolekande-, tervishoiu-, haridus- ja justiitsministeeriumid) suutlikkuse tõstmiseks, et tagada neile sobiv poliitika ja vahendid lastele mõeldud teenuste eelarvesse lisamiseks ja rakendamiseks;
19. rõhutab, et oma välistegevuses peaks EL jõuliselt ergutama kolmandate riikide valitsusi järgima rahvusvahelisi laste õiguste norme, eelkõige seoses põhiliste sotsiaalhoolekandeteenuste, nagu tasuta toidu jagamine koolides ja lasteaedades ning juurdepääs tervishoiule, pakkumisega lastele; rõhutab samal ajal, et haridusele õiglase juurdepääsu tagamine relvakonflikti olukordades ja konfliktijärgsetes olukordades olevatele lastele kujutab endast olulist investeeringut konfliktide ärahoidmisse;
20. märgib, et hoolimata hiljutistest positiivsetest arengutest ELi tasandil, on laste õigustele suunatud ELi institutsioonid ja tööjõuressursid endiselt ebapiisavad;
21. soovib, et laste õigusi puudutava nähtavuse ja juhtimise tagamiseks tuleks ametisse nimetada ELi eriesindaja;
22. on seisukohal, et iga komisjoni delegatsiooni üks liige peaks vastutama laste küsimuste eest ning palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et kogu personal peakorteris ja missioonidel/delegatsioonides saaks asjakohase koolituse ja juhised selle kohta, kuidas kaasata laste õigusi välistegevusse ning hallata laste ohutut ja tõhusat osalemist;
23. nõuab, et ÜRO lapse õiguste konventsioonil põhinev laste õiguste kaitse saaks keskse koha Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti mitmeaastases raamkavas; on seisukohal, et põhiõiguste amet peab koos rahvusvaheliste organisatsioonide, laste ombudsmanide ja valitsusväliste organisatsioonidega üles ehitama võrgustiku, et nimetatute väärtuslikest teadmistest ja kogemustest osa saada;
24. väljendab heameelt komisjoni kohustuse üle tegeleda laste õiguste rikkumistega, näiteks laste töö, lastega kauplemise, lapssõduritega, relvakonfliktidest mõjutatud laste ja laste vastu suunatud kõikide vägivallavormidega, kaasa arvatud seksuaalne ärakasutamine ja kahjulikud traditsioonilised tavad; nõuab siiski, et keskenduda tuleks laste õiguste rikkumiste algpõhjustele ja nende ärahoidmisele;
25. nõuab, et komisjon lisaks oma välistegevusse ja suhetesse kolmandate riikidega võitluse karistamatuse vastu kui olulise meetme laste õiguste rikkumiste ärahoidmiseks;
26. palub komisjonil ja liikmesriikidel seada prioriteediks töötada partnerriikides välja riiklikud lastekaitsestrateegiad ja -süsteemid, mille abil on võimalik pakkuda lastele ja

peredele toetusteenuseid enne, kui lapsi kahjustatakse;

27. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama laste õiguste kaitsmiseks ja edendamiseks institutsioonilisi struktuure partnerriikides, sealhulgas sõltumatuid ombudsmene;
28. on arvamisel, et samuti tuleb teha jõupingutusi laste õiguste mõistmise suurendamiseks ja austamiseks lapsevanemate ja hooldajate seas ning samuti lastega töötavate isikute, näiteks õpetajate ja tervishoiutöötajate hulgas;
29. palub nõukogul ja komisjonil muuta ametlik sündide registreerimine arengukoostööpoliitika osaks kui põhiõigus ja lapse õiguste kaitse oluline vahend;
30. tunnistab, et väikelaste hooldus ja haridus, sealhulgas immuniseerimine, vanemlik hoolitsus ning juurdepääs lasteaedadele ja sõimedele kuuluvad lapse õiguste hulka, ning tunnistab, et varane lapsepõlv on aeg, mil toimub oluline areng, ja kehva toitumise ja puuduliku hoolitsuse tagajärjel võivad lapsel tekkida nii füüsilised kui ka vaimsed vaegused;
31. rõhutab, et lapse õiguste rikkumise ennetamisel asuvad kesksel kohal aastatuhande teise arengueesmärgi saavutamine, mis käsitleb üldist algharidust ning aastatuhande kolmanda arengueesmärgi saavutamine, mis käsitleb soolist võrdõiguslikkust;
32. rõhutab, et läheb vaja eriti tütarlastele suunatud sekkumisi, et pakkuda neile poistega võrdseid võimalusi kooliskäimiseks, piisavaks toiduks, oma arvamuste esitamiseks ja tervishoiule juurdepääsu saamiseks;
33. nõuab tungivalt, et liit seaks abiprogrammides ja partnerriikidega peetava poliitilise dialoogi raames esikohale õiguse haridusele, eelkõige tütarlaste õiguse haridusele; rõhutab vajadust võidelda pideva diskrimineerimise vastu vaestes perekondades, kes ei suuda maksta kõikide laste koolitamise eest ja otsustavad koolitada poisse tüdrukute arvelt;
34. toonitab, et haridusasutused ja -programmid peavad olema tütarlastesõbralikud ning pakkuma näiteks ametlike institutsioonide raamest välja jäävaid alternatiivseid haridusvorme või paindlikku ajakava, sobimaks tütarlastele, kes hoolitsevad oma õdede-vendade eest;
35. toonitab, et investering tütarlaste haridusse on investering, mis avaldab suurimat mõju vaesuse kaotamise, elanikkonna kasvu vähendamise, imikute ja laste väiksema suremuse, vähemlevinud alatoitluse, kasvava kooliskäimise ja parema tervise valdkonnas;
36. rõhutab, et kvaliteetne haridus peaks olema prioriteet eelkõige konfliktsetes ja ebakindlates olukordades ning tervitab komisjoni kava käsitleda haridust humanitaarabi operatsioonidel; rõhutab vajadust tegevussuuniste järele, mis kohustaksid ELi arvestama haridust humanitaarabi iga etapi puhul kooskõlas hädaolukordades hariduse andmise asutustevahelise võrgustiku poolt välja töötatud miinimumstandarditega, ning nõuab piisavat rahastamist ja personali ELi tasandil, et rakendada poliitika vallas võetud uut kohustust;
37. nõuab, et ühtegi last ei jäetaks ilma põhiõigusest haridusele rahanappuse tõttu ning

kordab oma üleskutset kõikidele arenguriikide valitsustele töötada välja selge ajakava otseste ja kaudsete koolimaksude kiireks kaotamiseks põhihariduse vallas, säilitades samal ajal kõrgetasemelise hariduse andmise;

38. rõhutab, et ELi suhetes kolmandate riikidega on äärmiselt olulised programmid, millega arendatakse laste sotsiaalseid oskusi, tolerantust, solidaarsust ja vastutust keskkonna suhtes, eriti kliimamuutusega võitlemise kontekstis;
39. tuletab meelde, et poliitiline kohustus teha sidusaid poliitilisi valikuid vaesuse vähendamise, kvaliteetse hariduse ja inimõiguste valdkonnas on ülioluline, et vähendada stiimuleid laste töö kasutamiseks;
40. palub Euroopa Ühendusel ja liikmesriikidel toetada rohkem ausat kaubandust ja märgistusalgatusi, mis ergutavad ettevõtjaid laste tööd mitte kasutama; soovib muuta töötajate põhiõigusi käsitlevate vabatahtlike käitumisjuhendite järgimise paremini jälgitavaks ja Euroopa tarbijatele läbipaistvaks; on veendunud, et riigihankelepingute tingimuseks tuleks seada vastavus rahvusvahelistele laste töö normidele;
41. väljendab rahulolu nõukogu algatusega alustada uurimust positiivsete stiimulite mõju kohta ilma laste tööd kasutamata toodetud toodete müügile ning võimalike täiendavate meetmete kohta, sealhulgas kaubandusega seotud meetmed; palub komisjonil Euroopa Parlamenti teavitada kõnealuse uurimuse kavandamise, rakendamise ja tulemuste kohta;
42. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks ühtse meetodi Euroopa Liitu imporditud toodete märgistamiseks, et tõendada nende tootmist ilma laste tööd kasutamata tootmisahela mis tahes etappides, märgistades kõnealused tooted näiteks sildiga „laste tööd ei ole kasutatud”, tagades nii, et süsteem on kooskõlas WTO rahvusvahelise kaubanduse eeskirjadega;
43. rõhutab laste suremuse vähendamist käsitlevat aastatuhande neljandat arengueesmärki ning HIV/AIDSi, malaaria jt haigustega võitlemist käsitlevat aastatuhande kuuendat arengueesmärki ning nõuab tungivalt, et ühendus ja muud rahastajad tugedaksid riiklikke tervishoiusüsteeme, mis osutavad kulutasuvaid ema, vastsündinute ja laste tervisele seotud teenuseid kogu elanikkonnale, ning kaasaksid nendesse tervishoiuteenustesse sekkumised konkreetsete haiguste puhul, näiteks malaariasääskede vastaste voodivõrkude või retroviirusevastaste ravimitega varustamine;
44. taunib olemasolevat survet, mis kahjustab seksuaal- ja reproduktiivtervishoiuga seotud õigusi käsitlevat poliitikat, mille tagajärjel kasvab noorte naiste seas soovimatute raseduste ja ohtlike abortide arv, ning nõuab tungivalt, et EL säilitaks rahastamise taseme seksuaal- ja reproduktiivtervise alaste teenuste kogu ulatuses, et saavutada aastatuhande viies arengueesmärk parandada emade tervislikku olukorda;
45. märgib eriti negatiivset mõju, mida toiduhinna kriis avaldab lastele ning toonitab vajadust ulatuslike strateegiate järele, et suurendada toitumise alast kindlust, mis hõlmab mitte üksnes juurdepääsu piisavale toidule, vaid ka juurdepääsu vajalikele mikrotoitainetele, puhtale veele, hügieeni- ja sanitaartingimustele, tervishoiule, piisavale laste hooldusele ja tervislikule keskkonnale;
46. tunnustab Euroopa Liidu muljetavaldavat poliitikaraamistikku, mille eesmärk on tegeleda relvakonfliktidest mõjutatud laste tragöödiaga ning nõuab tõhustatud seire-,

teadlikkuse tõstmise ja koolitusmehhanisme, et tagada selle nõuetekohane rakendamine kohapeal;

47. on arvamusel, et lastekaitseõunik peaks olema kaasatud kõikidesse EJKP missioonidesse, ning rõhutab, et EJKP missioonides osaleva personali koolitus peaks hõlmama lastekaitse küsimusi;
48. toonitab, et EJKP missioonidega toetatavates desarmeerimise, demobiliseerimise ja taasintegreerimise (DDR) programmides tuleks võtta arvesse laste erivajadusi;
49. nõuab erilise tähelepanu pööramist tütarlaste emade vajadustele relvakonfliktis ja konfliktijärgsetes olukordades ning põgenikele ja riigi sees ümberasustatud tütarlastele, samuti tütarlastele, kes on pidanud taluma vägistamist ja seksuaalset vägivalda;
50. kutsub komisjoni üles investeerima programmidesse, mille eesmärk on ennetada seksuaalset ja soopõhist vägivalda tütar- ja poisslaste vastu ning tegeleda selle tagajärgedega, ja mis peaks hõlmama kokkupuutejärgse profülaktika komplektide pakkumist HIV-nakkuse ennetamiseks, toetust toibumisel ja sotsiaalse taasintegreerimise teenuseid ning konfidentsiaalseid aruandmisviise;
51. rõhutab, et EL peaks samuti toetama häbimärgistamisest ja diskrimineerimisest ülesaamise meetmeid, sest sageli tõrjuvad kogukonnad haavatavaid tütarlapsi ja noori naisi, nagu neid, kes on HIV-positiivsed, vägistamise või seksuaalse vägivalda ohvrid, vägistamise tagajärjel sündinud laste emad või abordi sooritanud;
52. juhib tähelepanu HIVi nakatunud ja aidsihaigete laste ning AIDSi tõttu orvuks jäänud laste eriti raskele olukorrale; mõistab eelkõige hukka naiste ja tütarlaste vägistamised, mis on toime pandud usus, et seksuaalvahekord neitsiga võib ravida AIDSi, ning kutsub üles ekslikku uskumust kohalike teavituskampaaniatega kõrvaldama ja pakkuma seeläbi eelkõige tütarlastele paremat kaitset;
53. rõhutab vajadust järgida ÜRO võõrtöötajate ja nende perekonnaliikmete õiguste kaitse konventsiooni, et tagada sisserändajate peredest pärit laste õigused;
54. kutsub ELi üles kasutama varjupaiga ja rände valdkonna temaatilist programmi, mis moodustab osa arengukoostöö rahastamisvahendist, et toetada eriti haavatavaid rühmi, nagu sisserändajate lapsed ja vaesuses elavad lapsed;
55. kutsub Euroopa Liitu pöörama oma välistegevuses erilist tähelepanu diskrimineerimise all kannatavate laste olukorrale, sealhulgas seadusega konfliktis olevate laste ja selliste laste olukorrale, kellelt on võetud vabadus ja kes on saadetud kinnistesse asutustesse; rõhutab, et lastel peaks olema lihtsam juurdepääs õiguskaitsele ja erialasele abile, ning et kogu kohtumenetluse käigus tuleb spetsiaalsete kaitsemeetmete abil võtta arvesse nende vanust;
56. kutsub nõukogu ja komisjoni üles abiprogrammide kavandamisel ning kolmandate riikidega justiits- ja siseküsimuste alaste tegevuskavade üle peetavate läbirääkimiste juures käsitlema alaealiste asjades õigusemõistmise küsimust, võttes arvesse mitte üksnes asjakohaste rahvusvaheliste ja piirkondlike normide ratifitseerimist, vaid ka nende tulemuslikku rakendamist;

57. palub komisjonil ja liikmesriikidel edendada laste küsimusi käsitleva poliitika sidusust, millega kaasatakse laste õigustega arvestamine muudesse peamistesse poliitikavaldkondadesse, näiteks turvalisus, kliimamuutus, ränne ja abi tõhusus;
58. nõuab, et kogu ELi poliitika, mis võib mõjutada lapsi kolmandates riikides, allutataks järjepidevale lapse õiguste mõju hindamisele enne heakskiitmist ning ka edaspidistele hindamistele; toonitab, et lapsi tuleks käsitleda eraldiseisva ja selgesti eristatava rühmana, sest nad ei ole samal viisil mõjutatavad kui täiskasvanud;
59. väljendab rahulolu nõukogu eelmainitud järeldustes tehtud algatusega paremaks koordineerimiseks ja töö jaotamise tõhustamiseks lapse õiguste valdkonnas, kaardistades komisjoni ja liikmesriikide olemasolevat poliitikat ja tegevusi katseriikides;
60. tunneb muret selle üle, et katseriike ei ole veel nimetatud, ning kutsub liikmesriike üles tegema komisjoniga tihedat koostööd, et tagada kõnealuse ülesande kiire elluviimine;
61. palub komisjonil töötada välja menetlused, sihttasemed ja näitajad, millega tagataks, et nn süvalaiendatud laste õigused ei jääks välja tegevuskavast, ning jagab komisjoni seisukohta, et laste õiguste süvalaiendamise kõrval on vaja ka eritegevust geograafiliste fondide ja Euroopa Arengufondi raames, võimaluse korral mittekesksetes valdkondades;
62. on veendunud, et Euroopa Parlamendil võiks olla ELi lastealaste kohustuste jälgimisel koordineeritum ja süsteemsem roll, näiteks inimõiguste aastaaruande kaudu;
63. teeb ettepaneku, et parlamentidevahelised assambleed (AKV-ELi parlamentaarne ühisassamblee, Eurolat, Euroopa –Vahemere piirkonna parlamentaarne assamblee) kutsuksid võõrustajariigi lasteorganisatsioone oma istungitele ja toetab selliste piirkondadevaheliste noortefoorumite loomist nagu näiteks ELi-Aafrika noorteplatvorm;
64. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile ja AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee kaasesimeestele.